

UGDYMO NE MOKYKLOS APLINKOJE ORGANIZAVIMO APRAŠAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Siekiant pagrindinio ir vidurinio ugdymo bendrosiose programose, patvirtintose Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2022 m. rugpjūčio 24 d. įsakymu Nr. V-1269 „Dėl Priešmokyklinio, pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo bendrųjų programų patvirtinimo“ (toliau – Bendrosios programos), nustatytų tikslų, Panevėžio Juozo Balčikonio gimnazijos mokinių mokymosi procesas turi būti organizuojamas ne tik mokykloje ir jos aplinkoje, bet ir ne mokyklos aplinkose, organizuojant išvykas į muziejų, teatrą, galeriją, parką, STEAM (angl. *Science, Technology, Engineering, Art (creative activities), Mathematics*) (toliau – STEAM) atviros prieigos centrus ar kitas mokymuisi aktualias aplinkas.

2. Panevėžio Juozo Balčikonio gimnazijos Ugdymo ne mokyklos aplinkoje organizavimo aprašas (toliau – Aprašas) numato ugdymo ne mokyklos aplinkoje tikslus, formas, trukmę ir reikalavimus mokinių saugumui bei prasmingam ugdymo laiko panaudojimui užtikrinti. Jis paruoštas vadovaujantis 2024 m. rugpjūčio 30 d. Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro įsakymu Nr. V-921 patvirtintu 2023–2024 ir 2024–2025 mokslo metų pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo programų bendrųjų ugdymo planų Ugdymo ne mokyklos aplinkoje organizavimo aprašu.

II SKYRIUS UGDYMO NE MOKYKLOS APLINKOJE ORGANIZAVIMO FORMOS IR TRUKMĖ

3. Atsižvelgiant į dalyko bendrosios programos mokymosi turinį, ugdymo procesas ne mokyklos aplinkoje gali būti organizuojamas vykdant:

3.1. išvykas, t. y. išvykimus iš mokyklos mokymosi tikslais: į muziejus, STEAM centrus, parkus, sporto aikštynus, baseinus ar kitus objektus, erdves, kuriose organizuojamas ugdymo procesas;

3.2. pažintines veiklas, kaip neformaliojo vaikų švietimo veiklas, skirtas vaikų ir jaunimo tautiniam, pilietiniam ir kultūriniam ugdymui skatinti.

4. Pažintinės veiklos organizavimo formos:

4.1. ekskursija – turistinių objektų lankymas nustatytu maršrutu ugdymo tikslais, kurį vykdo gidas arba mokytojas; gidas – asmuo, kuris suteikia specialią informaciją apie lankomus muziejus, meno galerijas, gamtos, kultūros, mokslo, parodų ar kitus objektus arba vietas;

4.2. turistinė stovykla – trumpalaikio vaikų poilsio organizavimo forma į rekreacinę teritoriją su įrengta stovyklaviete;

4.3. sąskrydis – organizuotas vaikų susibūrimas gamtinėje aplinkoje (stovyklavietėje) poilsio ar ugdymo tikslais;

4.4. vaikų turizmo renginys – trumpalaikės neformaliojo vaikų švietimo programos (gali būti sudedamoji formaliojo ir neformaliojo švietimo programos dalis) vykdymas keičiant vietą pažintiniais, rekreaciniais ir sportiniais tikslais;

4.5. žygis – ugdymo tikslais organizuotas keliavimas nustatytu maršrutu pėsčiomis ar naudojant įvairias priemones;

4.6. varžybos – organizuotas vaikų (jų grupių) rungtyniavimas ugdymo tikslais;

4.7. kitos mokyklos vykdomos pažintinės veiklos formos.

5. Ugdymo proceso ne mokyklos aplinkoje trukmė gali būti:

5.1. trumpalaikė (nuo vienos iki kelių valandų);

5.2. visos dienos (trukmė ilgesnė nei per dieną nustatytas pamokų laikas);

5.3. ilgesnė nei vienos dienos (trunka ilgiau nei vieną ugdymo dieną, įskaitant kelionę ir apgyvendinimą).

6. Ugdymas ne mokyklos aplinkoje gali būti organizuojamas:

6.1. artimoje aplinkoje, netoli mokyklos esančiose organizacijose, viešose erdvėse ar parkuose ir kituose objektuose;

6.2. savivaldybės teritorijoje;

6.3. kitos savivaldybės teritorijoje;

6.4. kitoje šalyje.

III SKYRIUS

UGDYMO NE MOKYKLOS APLINKOJE PLANAVIMAS IR ORGANIZAVIMAS

7. Ugdymo ne mokyklos aplinkoje poreikį numato pedagogai, atsižvelgdami į dalyko bendrojoje programoje numatytus tikslus, auklėjamosios klasės veiklų planą ar kuruojamos projektinės veiklos tikslus.

8. Veikla ne mokyklos aplinkoje gali būti organizuojama, jei joje ketina dalyvauti ne mažiau kaip 75 % klasės ar grupės mokinių.

9. Poreikis organizuoti ugdymą ne mokyklos aplinkoje ir tam reikalingi resursai derinami su mokyklos vadovu.

10. Planuojant organizuoti ugdymą ne mokyklos aplinkoje rekomenduojama atsižvelgti į šiuos veiksnius:

10.1. tikslingumo. Numatyti, kaip suplanuotos veiklos padės siekti dalyko Bendrojoje programoje numatytų tikslų, kokios užduotys bus skiriamos mokiniams ir kaip bus vertinama jų pažanga;

10.2. mokinių saugumo. Numatyti priemones mokinių saugumui esant ne mokyklos aplinkoje užtikrinti;

10.3. įtraukimo. Siūlant veiklas atsižvelgti į mokinių mokymosi poreikių įvairovę ir sudaryti sąlygas visiems mokiniams dalyvauti planuojamose veiklose, numatant įvairius mokinių įsitraukimo į veiklas būdus;

10.4. ekonomiškumo. Įvertinti, kokių papildomų žmogiškųjų ir finansinių išteklių gali pareikalauti ši veikla ir ar mokykla gali juos skirti;

10.5. rizikų tikimybės. Apsvarstyti galimas rizikas ir numatyti jų įveikos būdus.

11. Siekiant, kad ugdymas ne mokyklos aplinkoje sukurtų prielaidas mokiniams patirti gilesnę mokymosi patirtį, rekomenduojama:

11.1. numatyti konkrečius uždavinius, kuriems pasiekti ugdymo procese reikalingos kitokios aplinkos;

11.2. įtraukti mokinius į pasiruošimo procesą ir padėti mokiniams suprasti kontekstą;

11.3. jeigu ugdymo proceso metu į mokymosi vietą vykstama specialiu transportu, važiavimo laiką iš dalies panaudoti mokymuisi;

11.4. ugdymo procese organizuoti aktyvias mokymosi veiklas, pritaikytas kitokiai aplinkai, kurios negalimos organizuoti mokantis klasėje;

11.5. į ugdymo procesą pagal galimybes įtraukti interaktyvias mokymosi priemones;

11.6. ugdymo veiklas organizuoti pagal iš anksto sudarytą planą.

IV SKYRIUS

SAUGUMO REIKALAVIMAI IR ATSAKOMYBĖS

12. Organizuojant išvyką, vykimą į pažintines veiklas (toliau – Išvyka) ir siekiant užtikrinti besimokančiųjų saugumą, yra skiriami lydintys asmenys ir Išvykos vadovas. Lydintys asmenys – mokytojai ar pagalbos mokiniui specialistai. Lydinčiųjų asmenų skaičius priklauso nuo Išvykoje dalyvaujančių mokinių skaičiaus. Jeigu Išvykoje dalyvauja:

12.1. mažiau nei 15 mokinių ir jie yra vyresni nei 16 metų, skiriamas tik Išvykos vadovas;

12.2. mažiau nei 15 mokinių, kurie mokosi pagal pagrindinio ugdymo programą ir jaunesni nei 16 metų, skiriamas Išvykos vadovas ir lydintis asmuo;

12.3. daugiau kaip 15 ir mokinių, vyresnių nei 16 metų, skiriamas Išvykos vadovas ir lydintis asmuo;

12.4. daugiau kaip 30 mokinių, skiriamas Išvykos vadovas ir 2 lydintys asmenys;

12.5. organizuojant Išvyką į užsienį, skiriamas Išvykos vadovas ir lydintys asmenys santykiu 15 mokinių – 2 lydintys asmenys; 30 mokinių – 4 lydintys asmenys.

13. Siekiant užtikrinti mokinių saugumą organizuojant ugdymą ne mokyklos aplinkoje, nustatoma, kad:

13.1. mokyklos vadovas:

13.1.1. įsakymu skiria ir tvirtina asmenį, atsakingą už ugdymo ne mokyklos aplinkoje organizavimą;

13.1.2. vertina galimas rizikas ir kitus veiksnius, teikia pritarimą / neteikia pritarimo planuojamai Išvykai;

13.1.3. įsakymu skiria ir tvirtina Išvykos vadovą ir lydinčiuosius asmenis;

13.1.4. atsižvelgdamas į planuojamos veiklos specifiką, mokinių amžių ir jų specialiuosius ugdymo(si) poreikius, gali nustatyti dalyvaujančiųjų ugdymo ne mokyklos aplinkoje veikloje skaičių ir kitokį lydinčių asmenų skaičių.

13.2. Išvykos vadovas:

13.2.1. ne vėliau kaip prieš penkias darbo dienas iki organizuojamos ugdymo veiklos ne mokyklos aplinkoje pradžios (gruodžio mėn. planuojamoms veikloms – ne vėliau kaip iki lapkričio mėn. 20 d.) direktoriaus pavaduotojui ugdymui, atsakingam už mokinių išleidimą į renginius, turi pateikti šiuos dokumentus:

13.2.1.1. vykstant į pažintines veiklas, finansuojamas iš mokinio krepšelio lėšų:

13.2.1.1.1. rengdamiesi ugdymo ne mokyklos aplinkoje veiklai išsiaiškina, ar jų organizuojamas renginys atitinka Mokinių pažintinei veiklai skirtų lėšų naudojimo metodines rekomendacijas, patvirtintas 2007 m. spalio 2 d. LR ŠM ministro įsakymu Nr. ISAK – 1934, su direktoriumi suderina finansavimo galimybes;

13.2.1.1.2. ugdomosios veiklos programą (1 priedas), parengtą vadovaujantis Bendrųjų iš valstybės ir savivaldybių biudžetų finansuojamų neformaliojo švietimo programų kriterijų aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2022 m. sausio 4 d. įsakymu Nr. V-4 ir patvirtintą direktoriaus;

13.2.1.1.3. 2 priedą, nurodydami klasę, vykstančių mokinių skaičių, maršrutą, tikslus, transporto priemonę, kuria bus vykstama, išvykimo ir grįžimo laiką bei dalyvaujančių mokinių sąrašą su mokinių parašais, kad jie yra supažindinti su saugaus elgesio, saugaus eismo, aplinkosaugos, priešgaisrinės saugos reikalavimais, ir direktoriaus pavaduotojo, atsakingo už saugą, parašą, jog lydintys mokytojai yra išklause instruktažą sveikatos ir saugumo klausimais;

13.2.1.2. vykstant į kitas pažintines veiklas:

13.2.1.2.1. 2 priedą, nurodydami klasę, vykstančių mokinių skaičių, maršrutą, tikslus, transporto priemonę, kuria bus vykstama, išvykimo ir grįžimo laiką bei dalyvaujančių mokinių sąrašą su mokinių parašais, kad jie yra supažindinti su saugaus elgesio, saugaus eismo, aplinkosaugos, priešgaisrinės saugos reikalavimais, ir direktoriaus pavaduotojo, atsakingo už saugą, parašą, jog lydintys mokytojai yra išklause instruktažą sveikatos ir saugumo klausimais;

13.2.1.2.2. jei vykstama pamokų metu, išvykstančių mokytojų vadavimo grafiką, suderintą su pavaduojančiais mokytojais, ir integruotas užduotis mokiniams, parengtas dėstančių mokytojų, kurių pamokų metu mokiniai išvyksta.

13.2.2. pristato suplanuotą veiklų planą mokiniams ir jų tėvams (globėjams, rūpintojams);

13.2.3. įtraukia lydinčius asmenis į parengiamuosius darbus, numato jų pareigas, priskiria lydintiems asmenims mokinių grupes, už kurių saugumą jie atsakingi.

13.3. nepilnamečių mokinių tėvai (globėjai, rūpintojai) atsakingi už:

13.3.1. raštiško sutikimo dėl vaiko dalyvavimo planuojamose veiklose (4 priedas) pateikimą už Išvyką atsakingam asmeniui. Mokinio tėvai (globėjai, rūpintojai) turi teisę nepritarti, kad vaikas dalyvautų Išvykoje, atšaukti vaiką iš Išvykos. Mokiniais, nedalyvaujantiems Išvykoje, vyksta ugdymo procesas mokyklos nustatyta ugdymo organizavimo forma;

13.3.2. su Išvykai organizuoti susijusių išlaidų apmokėjimu;

13.3.3. būtinos informacijos apie vaiko sveikatą perdavimu lydintiems asmenims;

13.4. mokiniai atsakingi:

13.4.1. už dalyvavimą Išvykoje. Atsisakyti dalyvauti gali tik dėl objektyviai pagrįstų priežasčių, dėl kurių susitariama mokykloje;

13.4.2. už aptartų elgesio taisyklių laikymąsi: nekelti grėsmės sau ir kitiems keliaujant transporto priemone, nepažeisti saugaus eismo reikalavimų, atsakingai elgtis lankant numatytus objektus ir kt.

V SKYRIUS IŠVYKOS Į UŽSIENĮ ORGANIZAVIMAS

14. Išvyka į užsienį mokymosi tikslais galima, jeigu Išvykos programa ir tikslai padeda siekti Bendrosiose programose numatytų ugdymo tikslų. Prieš Išvyką į užsienio šalį susipažįstama su Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerijos rekomendacijomis dėl vykimo į pasirinktą šalį.

15. Mokyklos direktorius, susipažinęs su mokytojo planuojamos Išvykos programos projektu, kuris rengiamas mokyklos nustatyta tvarka (1 priedas), priima sprendimą dėl mokinių Išvykos į užsienį organizavimo. Mokyklos direktorius skiria Išvykos vadovą ir lydinčiuosius asmenis, su jais aptaria Išvykos programą, saugaus vykimo aplinkybes, galimas rizikas bei jų valdymą.

16. Išvykos į užsienį vadovas:

16.1. sudaro detalią Išvykos programą (1 priedas);

16.2. numato galimas kelionės rizikas ir jų valdymą ir aptaria su mokyklos vadovu;

16.3. pateikia Išvykos programą ir detalią informaciją nepilnamečių mokinių tėvams (globėjams, rūpintojams) (3 priedas);

16.4. pateikia reikalavimus reikalingai informacijai gauti iš nepilnamečių mokinių tėvų (globėjų, rūpintojų) ir pilnamečių mokinių, kurią turi žinoti Išvykos vadovas vykdamas į Išvyką;

16.5. organizuoja vizos, jeigu reikalinga, gavimą;

16.6. organizuoja mokinių pasirengimą vykti į Išvyką, atsižvelgdamas į mokyklos nustatytas taisykles / reikalavimus. Neišvykusiems mokiniams ugdymo procesas organizuojamas mokykloje įprasta tvarka;

16.7. supažindina su Išvykai į užsienį reikalinga informacija, paaiškina pagrindinius kultūrinius skirtumus, nurodo galimus informacijos šaltinius, pasiūlo mokiniams savarankiškai susipažinti su šalimi, į kurią vykstama;

16.8. supažindina su išvykos taisyklėmis.

VI SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

17. Išvykoms organizuoti ugdymo procese naudojamos pažintinei veiklai skiriamos lėšos, vadovaujantis Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2007 m. spalio 2 d. įsakymu Nr. ISAK-1934 „Dėl Mokinių pažintinei veiklai skirtų lėšų naudojimo metodinių rekomendacijų patvirtinimo“.

18. Ugdymas ne mokyklos aplinkoje gali būti finansuojamas iš gimnazijos specialiųjų lėšų, tėvų, rėmėjų lėšomis.

19. Mokinio mokymosi laikas išvykose, ekskursijose ir kitais panašiais atvejais, trunkantis ilgiau nei pamoka, perskaičiuojamas į konkretaus dalyko (-ų) mokymosi laiką (pagal pamokos (-ų) trukmę).

SUDERINTA

Panevėžio Juozo Balčikonio gimnazijos
Mokytojų tarybos pirmininkė,
direktoriaus pavaduotoja ugdymui Gitana Čerkienė
2024-10-18

PANEVĖŽIO JUOZO BALČIKONIO GIMNAZIJA

MOKINIŲ VEIKLŲ NE MOKYKLOS APLINKOJE PROGRAMA

20 .....

I. ĮVADAS

Programos pavadinimas.....

.....

Programos rengėjai, jų kvalifikacija.....

.....

Programos trukmė, dalyviai.....

.....

Mokinių amžius.....

II. PASKIRTIS

(vaikų pažinimo, lavinimosi, saviraiškos poreikių tenkinimas, ugdomi specifiniai gebėjimai ir kompetencijos). Programoje turi būti detalizuotas tikslas ir uždaviniai, veiksmai, priemonės programos paskirčiai įgyvendinti.

III. TURINYS

(veiklos aprašas, ugdytini gebėjimai ir nuostatos). Prireikus gali būti nurodoma tematika, programos moduliai, dermė su kitomis panašios krypties bendrojo lavinimo mokyklų programomis.

IV. UGDYMO PRIEMONĖS IR ĮRANGA.

V. SIEKTINI REZULTATAI

(esminiai gebėjimai, žinios, supratimas bei nuostatos, kurias bus įgiję programą baigę mokiniai).

VI. VAIKŲ PASIEKIMŲ IR PAŽANGOS VERTINIMAS

(vaikų pažangos, pasiekimų vertinimo principai, kaupimo, apibendrinimo būdai).

PANEVĖŽIO JUOZO BALČIKONIO GIMNAZIJA

..... kl. .... mokiniai, 20..... m. .... mėn. .... d.

dalyvauja išvykoje maršrutu.....

Tikslas:.....

.....

.....

Keliavimo būdas .....

Išvykimo laikas ....., grįžimo laikas .....

MOKINIŲ SĄRAŠAS

Mokinio pavardė, vardas, klasė	Mokinio parašas	Mokinio pavardė, vardas, klasė	Mokinio parašas
1.		26.	
2.		27.	
3.		28.	
4.		29.	
5.		30.	
6.		31.	
7.		32.	
8.		33.	
9.		34.	
10.		35.	
11.		36.	
12.		37.	
13.		38.	
14.		39.	
15.		40.	
16.		41.	
17.		42.	
18.		43.	
19.		44.	
20.		45.	
21.		46.	
22.		47.	
23.		48.	
24.		49.	
25.		50.	

Mokiniai su saugaus elgesio, saugaus eismo, aplinkosaugos, priešgaisrinės saugos reikalavimais supažindinti.

Išvykos vadovas.....
(V., pavardė) (parašas)

Lydintis asmuo.....
(V., pavardė) (parašas)

Lydintis asmuo.....
(V., pavardė) (parašas)

Vadovas (vadovai) su renginiuose dalyvaujančių vaikų saugaus elgesio reikalavimais supažindinti.

Atsakinga už darbų saugą Aušra Bruneikienė .....
(parašas)

Data.....

Gerb. _____

_____ m. _____ mėn. _____ d. yra organizuojama išvyka _____

Turizmo renginio metu bus _____
(nurodoma planuojama veikla)

Išvykstame nuo gimnazijos _____ mėn _____ d. _____ val.

Parvykstame prie gimnazijos _____ mėn. _____ d. _____ val.

Kelionės maršrutas: iš _____ iki _____

per _____

Nakvynė _____

Jūsų vaikai yra supažindinti su saugaus elgesio ir eismo taisyklėmis, su pirmosios pagalbos teikimu ir naudojimusi pirmosios pagalbos vaistinėle, aplinkosaugos, priešgaisrinės saugos bei maudymosi reikalavimais; turizmo renginio veiklos programa.

Prašau Jūsų pakartotinai supažindinti savo vaikus su saugaus elgesio ir eismo taisyklėmis renginio metu, ypač prie vandens telkinių ir kelyje, draudimu renginio metu naudoti svaigalus.

Jei nepatikit mums savo vaiko dėl saugumo užtikrinimo, nesutinkate dėl kelionės tikslo, veiklos, maršruto ar kitų dalykų, siūlome nepasirašyti sutikimo akto (4 priedas)

Dėl išsamesnės informacijos kreiptis į mokytoją _____.

Skambinti tel. _____

Išvykos vadovas ir už mokinių saugumą turizmo renginio metu atsakingas asmuo:

_____
(parašas, vardas pavardė, data)

Susipažinau _____
(tėvų, globėjų parašas, vardas, pavardė, data)

Tėvų/globėjų kontaktinis telefonas išvykos metu _____

_____

(Tėvų, globėjų vardas, pavardė)

Panevėžio Juozo Balčikonio gimnazijos
Direktoriui

S U T I K I M A S

20.....
Panevėžys

Sutinku, kad mano sūnus (dukra), globotinis _____
(vardas, pavardė)

20__ m. _____ mėn. _____ d. vyktų į turizmo renginį _____

Susipažinau su išvykos tikslais, specifika, maršrutu, trukme. Perspėjau savo sūnų (dukrą), globotinį apie saugų elgesį išvykos metu ir užtikrinu, kad ji(s) nevirtos kvaišalų ir svaigalų.

Sutinku, kad mano sūnui (dukrai), globotiniui _____ ,
(vardas, pavardė)

_____ klasės mokiniui(ei), gimnazijos visuomenės sveikatos priežiūros specialistas, o jam nesant – gimnazijos pedagogai, suteiktų pirmąją medicinos pagalbą (LR Vyriausybės 2003-05-14 nutarimas Nr. 590).

.....
(Tėvų, globėjų vardas, pavardė)

.....
(Parašas)